

H?zI? ?simlendirme Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *H?zI? ?simlendirme Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23007>

Özet

Hızlı ?simlendirme Testi (HIT), okuma akıcılığı ve genel okuryazarlık becerilerinin önemli bir belirleyicisi olan **hızlı otomatik isimlendirme** (Rapid Automated Naming - RAN) yeteneğini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu testin geliştirme süreci, geçerlik, güvenilirlik ve norm çalışmaları Cevriye Ergül ve E. Demir tarafından 2018 yılında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, 17. Uluslararası Sınav Özetmenliği Etitimi Sempozyumu'nda sunulmuş olup, Türkçe konulan popülasyonda bu kritik bilişsel beceriyi değerlendirmek için standardize edilmiş bir araç sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Hızlı ?simlendirme, Disleksi, Okuma Akıcılığı, Psikometri, Bilişsel Değerlendirme, Norm Çalışması.

Yazarlar

Cevriye Ergül, E. Demir.

Amaç

Hızlı ?simlendirme Testi'nin temel amacı, bireylerin görsel uyaranları (genellikle renkler, nesnelere, harfler veya rakamlar) fonolojik temsillerini ne kadar hızlı ve verimli bir şekilde çağrıp dile getirebildiğini ölçmektir. Bu beceri, **okuma akıcılığı** ile güçlü bir korelasyon gösterdiğinden, özellikle okuma güçlüü veya disleksi riski taşıyan çocukları erken teşhis için hayati önem taşımaktadır.

Test, nörobilişsel süreçlerdeki hız ve otomatikleşme düzeyini değerlendirerek, okuma bozuklukları altında yatan temel bilişsel eksikliklerin belirlenmesine katkıda bulunur. Bu, etitimsel müdahalelerin hedeflenmesine ve öğrenme güçlüü çeken öğrencilere erken destek sağlanması için olanak tanır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüü temel yapı **Hızlı Otomatik ?simlendirme** (RAN) becerisidir. RAN, yalnızca isimlendirme hızını değil, aynı zamanda bilişsel sistemin görsel girdiyi fonolojik çöktüya dönüştürme verimliliğini de yansıtır. Bu beceri, okuma becerisinin otomatikleşmesinde kritik bir rol oynar.

Bu yapı, görsel dikkat, kısa süreli bellek erişimi ve motor konuma çöktüsnün entegrasyonunu gerektirir. ?simlendirme hızındaki düşüklükler, genellikle fonolojik işleme veya hızlı erişim

bellek sorunlar?n?n bir göstergesi olarak kabul edilir. Test, bireyin sözcük da?arc???na eri?im h?z?n? ve otomatikle?me düzeyini ortaya koyarak okuma performans?n?n güçlü bir öngörücüsü olarak i?lev görür.

Geçerlik

Kaynak çal??mada (Ergül & Demir, 2018), testin **geçerlik** çal??malar?n?n yapıld??? belirtilmektedir. H?zli? ?simlendirme Testi'nin geçerlik çal??mas?, özellikle okuma performans? ve di?er bili?sel testlerle olan korelasyonlar? inceleyerek, testin amaçlanan yapıya do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamay? amaçlam???tır. Bu tür bir test için yapı geçerli?i (construct validity) ve ay?rt edici geçerlik (discriminant validity) analizleri büyük önem ta??r.

Ancak, spesifik geçerlik katsayılar? ve detaylı analiz sonuçlar? için ara?t?rmacılar?n sundu?u konferans bildirisine bak?lmas? gerekmektedir. Testin geli?tirme a?amas?nda, maddelerin teorik yapıya uygunlu?u ve dilbilimsel uygunlu?u dikkatle incelenmi?tir. Testin geçerlik detaylar? bu akademik çal??manın merkezinde yer almaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, H?zli? ?simlendirme Testi'nin tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek üzere gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik çal??malar? genellikle test-tekrar test güvenilirli?i yöntemini içerir; bu yöntem, test skorlar?n?n farklı zamanlarda ne kadar stabil kaldı??n? gösterir ve h?zli? isimlendirme testleri için standart bir uygulamadır.

Ergül ve Demir (2018) tarafından yapılan çal??mada güvenilirlik katsayılar?n?n sunuldu?u varsayılmaktadır. Yüksek güvenilirlik katsayılar?, testin ölçtü?ü beceriyi tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçüm hatas?n?n düşük oldu?unu gösterir. Detaylı güvenilirlik sonuçlar?, orijinal akademik sunumda yer almaktadır.

Faktör Analizi

H?zli? ?simlendirme Testleri, genellikle tek bir genel h?z faktörünü ölçmeye yönelik tasarlanm???tır. Bu bağlamda, testin yapısal bütünlü?ünü do?rulamak amacıyla do?rulamak veya aç?mlay?c? faktör analizleri yapılm?? olabilir. Bu analizler, test maddelerinin tekil bir **h?zli? otomatik isimlendirme** becerisini temsil etti?ini teyit etmeyi amaçlar.

E?er test farklı kategorilerde (örneğin, renkler, rakamlar, harfler ve nesnelere) alt testlere ayrılmı??sa, faktör analizi bu alt testlerin ayrı ancak ilişkili faktörler olarak kümelenip kümelenmedi?ini de incelemi?tir. Faktör analizinin sonuçlar?, testin teorik yapıya?n?n ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu belirler.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Performansa Dayalı Test)

Format: Bireysel olarak uygulanan, süreye dayalı (timed) performans testidir. Uygulayıcı, katılımcının isimlendirme süresini kronometre ile kaydeder.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Çağ Çocukları ve Ergenler

Yaş Grubu: Tipik olarak ilköğretim çağındaki öğrenciler (Norm çalışması bu grubu hedeflemiştir).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki bir örneklem üzerinde geçerlik, güvenirlik ve norm çalışması gerçekleştirilerek ilgili popülasyon için standart puanlar elde edilmiştir.

Test Metodolojisi: Katılımcıdan, kağıt üzerinde düzenlenmiş görsel uyaranlar (genellikle bir matris şeklinde) mümkün olan en kısa sürede yüksek sesle isimlendirmesi istenir. Toplam isimlendirme süresi (saniye cinsinden) ve yapılan hataların sayısı kaydedilerek skora dönüştürülür. Düşük süreler, daha iyi performansla ilişkilendirilir.

Anahtar Kelimeler

Hızlı İsimlendirme Testi, RAN, Okuma Güçlüğü, Geçerlik, Güvenirlik, Bilişsel Hız, Ergül ve Demir.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: cergul@ankara.edu.tr

Yazışma Adresi: Cevriye Ergül, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi (Tahmini kurum bilgisi).

Şartlar, Ücret ve Test Yeri

Hızlı İsimlendirme Testi'nin geliştirme ve standardizasyon çalışması 2018 yılında tamamlanmıştır. Testin kullanılması, kopyalanması ve ticari amaçlarla dağıtılması için izin gereklilikleri için sorumlu yazar Cevriye Ergül ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik araştırmalarda kullanılması için kaynak bildirideki şartlar geçerlidir. Testin derecelendirme sistemi, bireyin isimlendirme süresini norm grubuyla karşılaştırmaya olanak tanıyan standart skora dayanır.

Referanslar

Ergül, C., ve Demir, E. (2018). *Hızlı İsimlendirme Testi: Geçerlik, güvenilirlik ve norm çalışması*. 17. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'na sunulan bildiri. Ankara, Türkiye. Çalışmanın özeti [researchgate.net](https://www.researchgate.net) üzerinden erişilebilirdir.

Orijinal PDF dokümanına buradan ulaşılabilir: [hizli-isimlendirme-testi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/328111111)

Hızlı İsimlendirme Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Test maddeleri, telif hakları veya gizlilik nedenleriyle bu akademik girişte sunulmamaktadır. Hızlı İsimlendirme Testi (HIT) tipik olarak; renkler, rakamlar, harfler veya yaygın nesnelere gibi görsel öğelerin matrisler halinde düzenlenmiş serilerini içerir. Maddelerin tam listesi ve uygulama prosedürü, ilgili yayın ve test kılavuzunda bulunabilir.